

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Veritates Christianæ Qvæ Modvm Exhibent Benè Vivendi Et Benè Moriendi

Balde, Hendrik

Ipris, 1689

§. 2. Vtile est inimicos diligere.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56447)

S. II.

Utile est inimicos diligere.

Quam hoc sit manifestum, perspicies ex ijs, quæ mox dicturus sum.

Primo. Dilectio inimicorum facilem reddit observationem præceptorum Dei. *Qui diligit proximum, legem implevit, inquit S. Paulus.*

Contra ex odio inimicorum magna oritur prævaricatio; ubi verò hi diliguntur, ibi nec homicidia, nec rixæ, nec furta, nec contumeliæ, nec detractiones committi solent, nec alia hujusmodi peccata, quæ nemo perpetrat adversus eos, quos amore prosequitur, nam, ut ait Apostolus, *Charitas patiens est, benigna est, non agit perperam.*

Secundo. Dilectio inimicorum præstat nos immunes à multis molestiis, magnisque animi perturbationibus, quas odium securi trahit. Si enim in vindictam erumpas, & grave inimico tuo damnum inferas, quis non videt te manifesto exponi periculo, ne & tu aut in fama, aut in corpore, aut in bonis fortunæ seriùs ocys graviter lædaris! experienciâ quippe non rarò compertum est, eos, qui vindictam sumpserunt, postmodum vel crude-

crudeliter trucidatos, vel aliud grave
damnum fuisse passos.

Quod si modò vindicta supersedeas,
desiderium autem ultionis sumendæ in
animo assiduè foveas, quis ignorat, conti-
nuiste premi curis, vitamque ducere acer-
bissimis exagitationibus, & mæroribus
refertam! omnique te (sive inimicus tuus
tibi fiat obvius, sive de eo cogites) desti-
tui solatio? Deumque jure merito tibi ex-
probrare posse cum S. Augustino. (a) *Ple-
nus es aceto, ubi vis mel ponam?*

Plus dicam: diù noctūque injuria tibi
illata tuo obversatur animo, hisque aut
similibus te torquet cogitationibus; quan-
do & quo modo vindictam tandem sus-
cipiam? nolo differre ultra crastinum, eò
me conferam, ibi inimicum opperiar, hoc
ei in os obijciam, illo malo inaudito, atque
invisitato eum afficiam; at non ita; tutus
nequaquam forem, evidentique me expo-
nerem periculo incidendi in manus iudi-
cum; aliter adornanda sunt omnia. Mite-
ram hanc esse vitam, quis non videt? Cui-
ctis his molestiis & angoribus te liberat
inimicorum dilectio.

Tertio. Inimicorum odio deperditur
amicorum amor, cum enim mundus in-
numeris

(a) *Hom. 37. inter. 50.*

numeris vitijs scateat, si non nisi amicos diligere velimus, vix erit invenire, quos amemus: Ecquod enim diei momentum est, quo non aliquid reprehensione dignum committatur?

Hodie hinc illum offendit, cras ille istum; cum omnibus, si potes, hominibus versare; Serius ocyus aliquid, quod tibi displicebit, illos dicturos, aut facturos esse certo certius deprehendes; ita & tu; quantumvis magnâ virtute præditus sis, serius ocyus aliquid es dicturus, aut facturus, quod illos offendet.

Si itaque, ne acerbum quidem verbum æquo moderatoque animo tolerare velimus, necesse est, omnes omninò homines à nobis odio haberi, nosque contra eos inimicitias gerere; nam Serius ocyus, si contingat, ut eorum consuetudine utamur, aliquid dicturi, vel facturi sunt, quo ad iram provocemur: ita quoque necesse erit, ab omnibus omninò hominibus nos odio haberi, ab iisque adversus nos inimicitias geri; quia Serius ocyus aliquid dicemus vel faciemus, quod illis bilem moveat. Amor igitur inimicorum sartam tectam, ut ajunt, conservat dilectionem amicorum.

Quarto. Dilectio inimicorum longè facilius,

lius, atque efficacius sopit, aut exinguit, inimicitias, quàm odium & vindicta, quibus potius augentur; qui enim sanguinariam exigit ultionem, is inimicum suum irritat, eumque pejorem, acerbiolem, & ferociorem reddit, atque ejus in se rabiem vehementer concitat.

Contra verò benevolentia odium & inimicitias mitigat. Multi odio fuere habiti, qui postea summo fuerunt in amore. *Si ad tempus*, inquit S.^o Chrysoſtomus, (a) *sustines inimicum, postmodum tuâ benevolentia vicium amabis quasi amicum.*

Injuriam tibi illatam enormem esse, haud possum ire inficias; at si sapiſ, fer illam moderatè, ejusque auctorem perhumaniter saluta: quòd si te conveniat, cave alloquium, aliave amicitia signa ei deneges, & si perfectioni studes, novis eum officijs tibi demerere, quibus haud dubiè vicus pudore suffundetur, suamque amaris lacrymis culpam deplorabit, teque tenerrimo in posterum amore complectetur.

Cinna Cæsari Augusto mortem machinabatur: is verò, hoc intellecto nuntio, vitâ eum donavit, & per honorifico atque opulento consulatu auxit; quibus benevolentia signis ita captus est *Cinna*, ut deinceps (a) *Oper. imperf. in Matth. hom. 13.* fuerit

fuerit integerrimus, & fidelissimus Cæsaris amicus. (a)

Arcadion Philippum Regem calumniari non cessabat. Quis hîc non expectet crucis, aliave atrocissima supplicia? at tantum abfuit, ut in eum Rex gravius animadverterit, ut etiam sibi obvium urbanissime exceperit, pluraque ei dona submiserit. Arcadion tam singulari humanitate victus erubuit, & pristinam mentem ita mutavit, ut ex hac die nemo fuerit inventus, qui Regis laudes studiosius divulgaret. (b)

Beneficia inimicitias etiam maximè inveteratas non raro minuunt, atque funditus extinguunt.

Quinto. Dilectio inimicorum, injuriarumque condonatio maximam promeretur mercedem, peccatorumque veniam impetrat; quemadmodum CHRISTUS testatur. *Erit merces vestra multa, & eritis filij altissimi.... Dimittite, & dimittentur vobis.*

Contrà verò odium damna affert gravissima; qui enim odit inimicum, is incidit in odium Dei, ac proinde inimicitias adauget, atque inimicos accumulât.

Præterea non parùm delinquit, qui inimicum suum odit, adedque sibi ipsi magis

(a) *Suet. in vita.* (b) *Plut. de irâ cohib.*

magis nocet, quam inimicus ei nocere poterat; peccatum enim gravius malum est quovis temporali damno, quod nobis inferri potest; porro gravissimum damnum, quo quis nos afficere valet, est nocere animæ.

Inimicus tuus famæ dumtaxat tuæ, corpori, bonisque temporalibus, nocuit; tu verò, ulciscendi desiderio, tuæ nocēs animæ, atque ita manum illi porrigis adiutricem ad affligendum te, tibi que ipsi gravius infers malum, quam ille tibi; propriam enim peccando occidis animam, quam ille ne lædere quidem potest. Quid infelicius? quid magis deplorandum?

Is verò, qui inimicum suum diligit, illique ex corde ignoscit, vincit eum, ejusque prave voluntati obicem ponit, voluntas quippe ei erat graviter te affligere, tibi que nocere.

Quotiescunque igitur inimico tuo ignoscis, solatio eum privas, quod ex damno tibi illato hausisset: tu verò damnum nullum pateris; at maximam tibi adfers utilitatem; gratiæ enim sanctificantis incrementum, certumque æternæ vitæ pignus acquiris: quid, quòd illum rubore suffundis, ingens ei beneficium præstando, dum illum amas, illique omnes, quibus

(d) Plur. de nob. eod. te

te affecit, injurias ex animo condonas; quo favore de se erat indignus.

Ex modò dictis manifestum fit, utile imprimis esse inimicos diligere; nunc, quàm facile sit, intellige.

§. III.

Facile est inimicos diligere.

Inficiari nequeo, dilectionem inimicorum etiam atque etiam de se esse difficilem; atramen non pauca accurate perpensa facilem illam reddent.

Primo Contingit non rarò, ut propriâ nostrâ culpâ quidam contrâ nos inimicitias gerant: despiciunt nos, nobisque graviter nocent, eò quod illos prius despexerimus, illisque graviter nocuerimus, aut quia quidpiam vituperatione dignum à nobis profectum est. Nostra arrogantia, ingratus noster animus (nulla enim amicitia potest esse inter ingratos) aut insuaves, inurbani, rustici, & agrestes, aut insulsi nostri mores, fortè causa sunt, cur tam opulentum matrimonium, cujus incundi maximo tenebamur desiderio, præpeditum fuerit, cur tam honorifici officij adipiscendi spe exciderimus. Nemo censendus est pati injuriam, dum quid mali patitur, quod alteri prius intulit; nobis ipsis Potius irasci nos oporteret, *Se-*